

Płaskowyż Suchedniowski

– SOO Lasy Suchedniowskie: Ndl. Suchedniów, leśn. Jastrzębia, „Czerwona Góra” (DB85), 29 VI 1996 – 1 ex., leg. MB; „Dalejów” (DB85), 4 V 1997 – 1 ex., leg. MB; rez. „Świnia Góra” (DB75), 12 IX 2010 – 1 ex., pod korą stojącej martwej, starej jodły, leg. LB et MO; leśn. Osieczno, oddz. 77 (4 km W ad Suchedniów - Błoto) (DB85), 13 VIII 2011 – 1 ex., pod korą dolnej (stojącej) części złamanej jodły, obs. LB.

Przedgórze Hżeckie (w pobliżu północno-wschodniej granicy Płaskowyżu Suchedniowskiego)

– SOO Uroczyska Lasów Starachowickich: Podłaziska (EB15) ad Lipie, 25 IX 2008 – 1 ex., las mieszany z dużym udziałem jodły, na stosie posuszowego drewna jodłowego, leg. LB.

Gatunek znany z obszaru Puszczy Świętokrzyskiej ze Świętokrzyskiego PN (SZUJECKI 1958: *ibid.*; BURAKOWSKI i in. 1986: *Kat. Fauny Pol.*, XXIII, 11:1-243; BOROWSKI, MAZUR (red.) 2008: *ibid.*) gdzie jak wynika z naszych obserwacji, aktualnie jest stosunkowo często obserwowany, szczególnie w obszarach ochrony ścisłej, a także z leśn. Cisów (Ndl. Łągów) – SOO Lasy Cisowsko-Orłowińskie (BOROWSKI, MAZUR (red.) 2008: *ibid.*).

Boros schneideri (PANZER, 1796) – Boridae

Płaskowyż Suchedniowski

– SOO Lasy Suchedniowskie: rez. „Świnia Góra” (DB75), ; 1 VIII 2010 – 2 ex. (w tym 1 larv.), pod korą leżącej jodły, obs. MB; 19 IX 2010 – 3 ex. (larv.), pod korą powalonych, próchniejących pni jodły, obs. LB, 1 IX 2011 – 2 ex. (larv.), pod korą powalonej jodły, obs. LB, 25 III 2012 – 1 ex. (larv.), pod korą przydziomkowej części stojącej, martwej jodły, obs. LB.

Z obszaru Puszczy Świętokrzyskiej gatunek wykazany w połowie XX wieku tylko ze Świętokrzyskiego PN (SZUJECKI 1958: *ibid.*; KINELSKI, SZUJECKI 1959: *Pol. Pismo ent.*, 29: 215-250), ale jak dotąd, mimo prowadzonych poszukiwań, nie udało się potwierdzić jego aktualnego występowania w ŚPN.

Dokumentacja fotograficzna obserwacji oraz materiał dowodowy znajdują się w naszym posiadaniu oraz w zbiorach Świętokrzyskiego PN.

Lech BUCHHOLZ, Świętokrzyski PN, Bodzentyn
Marek BIDAS, Kielce

602. Materiały do poznania chruścików (Trichoptera) Suwalskiego Parku Krajobrazowego

Materials to the knowledge of caddisflies (Trichoptera) of the Suwalski Landscape Park

KEY WORDS: Trichoptera, *Ceraclea alboguttata*, *Oecetis testacea*, faunistics, landscape park, NE Poland.

Suwalski Park Krajobrazowy (SPK) jest zbadany trichopterologicznie znacznie słabiej od pobliskiego Wigierskiego Parku Narodowego, choć jest równie cenny przyrodniczo. W tej pracy podajemy chruściki złowione w SPK i w jego otulinie podczas obozów Studenckiego Koła Naukowego Biologów UMCS, w dniach: 26 VI – 3 VIII 2009 i 1–8 VIII 2011 r. Badano 14 stanowisk. Na 13 z nich (nr 2–14) zbierano czerpakiem hydrobiologicznym stadia wodne chruścików, na jednym (nr 1) łowiono w 2011 r. imagines w pułapkę świetlną. Na poniższej liście gwiazdką [*] wyróżniono stanowiska z otuliny SPK: 1. Turtul (UTM: FF10 / FF11 [stanowisko dokładnie na granicy obu kwadratów]), zbocza Ozu Turtulskiego; 2. Błaskowizna (FF11), torfianka na łące; 3. Turtul (FF11), Staw Turtulski; 4. Przełomka (FF11), drobny

zbiornik wśród pól i łąk; 5. Szeszupka (FF11), Jezioro Linówek, część zachodnia; 6. Szeszupka (FF11), drobny zbiornik na łące śródleśnej; 7. Cisówek (FF21), drobny zbiornik śródleśny; 8. Gulbieniszki (FF21), drobny zbiornik łąkowy*; 9. Jałowe (FF21), drobny zbiornik na łące śródleśnej*; 10. Jegłówek (FF21), drobny zbiornik łąkowy; 11. Sidory (FF21), drobny zbiornik łąkowy; 12. Szeszupka (FF21), drobny zbiornik łąkowy; 13. Udziejek (FF21), drobny zbiornik śródpolny; 14. Udziejek (FF21), drobny zbiornik łąkowy.

Wykazano 24 gatunki chruścików: *Cyrnus flavidus* MCL. (stanowisko nr 5), *Neureclipsis bimaculata* (L.)# (stan. 5), *Agraylea sexmaculata* CURT.# (stan. 1), *Orthotrichia costalis* (CURT.)# (stan. 1, 5), *Oxyethira flavicornis* PICT.# (stan. 1), *Goera pilosa* (FABR.) (stan. 1), *Glyptotaelius pellucidus* (Retz.)# (stan. 2), *Limnephilus binotatus* CURT. (stan. 1), *L. flavicornis* (FABR.) (stan. 3, 4), *L. politus* MCL.# (stan. 5), *L. vittatus* (FABR.)# (stan. 2, 4, 7–14), *Agrypnia pagetana* CURT.# (stan. 1), *Phryganea bipuncata* RETZ.# (stan. 3), *P. grandis* L.# (stan. 1, 3), *Athripsodes aterrimus* (STEPH.) (stan. 1), *A. cinereus* (CURT.) (stan. 1), *Ceraclea alboguttata* (HAG.)# (stan. 1, 3), *Leptocerus tineiformis* CURT.# (stan. 1, 3), *Mystacides longicornis* (L.) (stan. 1, 3), *M. nigra* (L.) [1], *Oecetis furva* (RAMB.)# (stan. 1), *O. ochracea* (CURT.)# (stan. 1), *O. testacea* (CURT.)# (stan. 1), *Triaenodes bicolor* (CURT.) (stan. 1, 2, 5, 11). Symbolem # wyróżniono powyższe gatunki stwierdzone pierwszy raz w SPK.

CZACHOROWSKI (1998: Chruściki (Trichoptera) jezior Polski – Charakterystyka rozmieszczenia larw. WSP, Olsztyn. 156 ss.) podał 15 gatunków chruścików z jezior Hańcza i Szurpiły. BUCZYŃSKI i in. (2001: Rocz. nauk. Pol. Tow. Ochr. Przyr. „Salamandra”, 5: 27-42) wykazali 10 gatunków z niecki Jeziora Jaczno. W sumie dotąd podano z SPK 23 gatunki Trichoptera. Nasze dane obejmują 24 gatunki, z których 15 wykazano po raz pierwszy, a liczba gatunków chruścików wykazanych z SPK wzrosła z 23 do 38.

Gatunek o największej liczebności i stwierdzany na największej liczbie stanowisk, to *Limnephilus vittatus*. Łowiono go w drobnych zbiornikach dystroficznych i eutroficznych o wyraźnie podsycającym podbrzeżu. Często był to jedyny chruścik na tych stanowiskach, tylko sporadycznie towarzyszyły mu *Limnephilus flavicornis* i *Triaenodes bicolor*. Może to świadczyć o ubożeniu fauny chruścików w tych zbiornikach (WALLACE 1991: A review of the Trichoptera of Great Britain. NCC, Peterborough. 61 ss.). Duża część łąk SPK jest użytkowana do wypasu bydła, więc wiele drobnych zbiorników jest rozdeptywanych, zanieczyszczanych odchodami i moczem zwierząt, a nawet częściowo rozkopywanych dla ułatwienia im dostępu do wody. Krowy spasają też roślinność przybrzeżną.

W naszym materiale najcenniejsze są gatunki z Czerwonej listy: *Ceraclea alboguttata* i *Oecetis testacea*. Oba znajdują się w kategorii DD (SZCZĘSNY 2002: [W:] GŁOWACIŃSKI (red.): Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków: 76-79). *C. alboguttata* to gatunek europejsko-zachodniosyberyjski typowy dla rytralu i potamalu cieków, zaś *O. testacea* to gatunek holarktyczny spotykany w ciekach i w jeziorach o niższej trofii, nierzadko lobeliowych (CZACHOROWSKI 1998: *ibid.*). Z powodów faunistycznych, z tych gatunków wyraźnie ciekawsza jest *O. testacea*. Poza pojezierzami Polski północnej, gdzie jest stwierdzana niezbyt często, ale dość regularnie, współcześnie łowiono ją tylko na dwóch stanowiskach leżących na Wzniesieniach Południowomazowieckich (oznaczenie niepewne) i na Wale Trzebnickim (BUCZYŃSKI, SERAFIN 2004: Parki nar. Rez. Przyr., 23: 481-485; MAJECKI 2006: Chruściki (Trichoptera) regionu łódzkiego. Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź. 160 ss.).

Edyta BUCZYŃSKA, Kat. Zool., Ekol. Zw. i Łow. UP, Lublin
Paweł BUCZYŃSKI, Zakł. Zool. UMCS, Lublin
Łukasz DAWIDOWICZ, Grzegorz WAGNER,
Stud. Koło Nauk. Biologów UMCS, Lublin